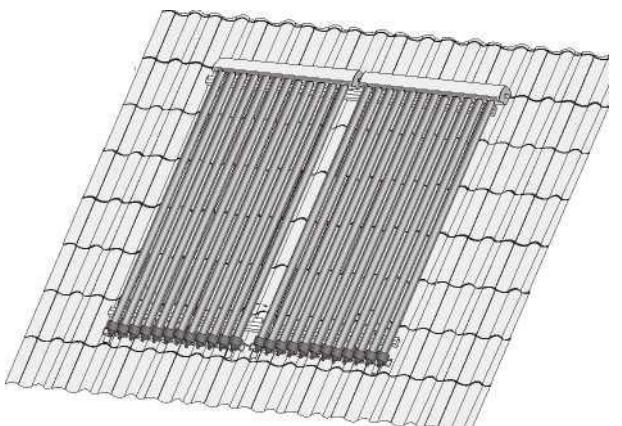

SCM, SR, SHC(CPC)

Solarni termalni kolektor

SR10   SCM12-01
SR15   SCM15-01
SR20   SCM20-01
SR30   SCM30-01

SCM10-02
SCM15-02
SCM20-02
SCM30-02

SHC8   SHC8X
SHC10   SHC10X
SHC12   SHC12X
SHC15   SHC15X
SHC18   SHC18X
SHC20   SHC20X
SHC22   SHC22X
SHC24   SHC24X

UPUTSTVO ZA INSTALACIJU

DIN EN 12975-1:20006-6 DIN EN 12975-2:20006-6

u cev za topu vodu između bojlera i kupatila u spavaćoj sobi kako bi se smanjio rizik od opeketina. Ovo se postiže snižavanjem temperature vode ispod 50°C/122F (temperatura se može podesiti).

3.5 Umetanje temperaturnog senzora

Senzor temperature solarnog regulatora treba da bude premazan debelim slojem termalne paste i do kraja umetnut u port senzora. Ako je senzor previše labav i ne prianja dobro, postavite komad bakarne ploče ili žice pored senzora. Zapečatite otvor porta senzora silikonskim zaptivачем kako biste sprečili da voda prodire unutra. Senzori koji se koriste na kolektoru moraju podnosići visoku temperaturu (do 250°C /486F), naročito kabl.

3.6 Opterećenje vetrom i snegom

Prilikom postavljanja kolektora obratite pažnju na otpornost na udare veta i zategnutost na tačkama pričvršćivanja kolektora. Standardni okvir je dizajniran da izdrži brzinu veta do 120km/h i akumulaciju snega visine do 30cm bez oštećenja. Za područja sa jakim vetrovima može biti potrebno dodatno ojačanje na tačkama pričvršćivanja kolektora; u tom slučaju, podršku će obezbediti lokalni instalateri.

3.7 Tečnost za prenos topote

U hladnim krajevima preporučujemo da koristite glikol kao zaštitu od smrzavanja. Molimo vas da se pridržavate važećih lokalnih standarda i propisa u vezi sa procentom mešavine glikola i vode ili potražite savet od licenciranih vodoinstalatera u vašem kraju.

3.7.1 Koristite samo polipropilen glikol za hrancu.

3.7.2 U idealnim slučajevima koristiti glikol sa aditivima koji pruža otpornost na razgradnju tokom visoke temperature.

3.7.3 Prema preporkama proizvođača glikola pH vrednost glikola treba periodično proveravati i zameniti ga.

4. Stagnacija i pregrevanje

Stagnacija je stanje koje se javlja kada pumpa prestane da radi, usled kvara, nestanka struje ili kao rezultat funkcije zaštite od visoke temperature rezervoara koji je ugrađen u kontroler koji isključuje pumpu. Ako je ventil za smanjenje pritiska i temperature (PTRV) instaliran na ulazu ili izlazu kolektora, temperatura kolektora će nastaviti da raste sve dok se ne dostigne granica ventila za smanjenje temperature. U tom trenutku topla voda će biti ispuštena iz sistema. Ako ventil za smanjenje pritiska i temperature (PTRV) nije instaliran na kolektoru, doći će do stvaranja pare u glavnoj razvodnoj cevi. Deo pare se može vrati u rezervoar za skladistenje kroz povratni vod. PTRV ventil na rezervoaru će se otvoriti kako bi se oslobođi pritisak ili toplost. U takvim uslovima kolektor će dostići maksimalnu temperaturu od oko 160 °C /320F, Generalno, topota koja se vraća iz kolektora u obliku pare nije dovoljna da utiče na kontinuirano povećanje temperature rezervoara (tj. unos topote < topotni gubici u rezervoaru). Pri normalnoj upotrebi retko dolazi do stagnacije koja nastaje kao posledica zastoja pumpe, budući da do nestanka struje uglavnom dolazi tokom oluja, a ne u toku sunčanog vremena. Zaštita od visoke temperature rezervoara se aktivira samo u slučajevima kada se topla voda ne koristi nekoliko dana (kada ste na odmoru) i u periodima izloženosti jakom sunčevom svetlu (u letnjem periodu). Ukoliko napuštate kuću na duži vremenski period (više od 2-3 dana), preporučljivo je da pokrijete i kolektorski panel ili da ugradite sistem sa uredajem za disipaciju topote ili alternativni uredaj koji će regulisati topot, čime se sprečava pregrevanje sistema i stagnacija kolektora. Stagnacija solarnog kolektora NEĆE ošteti solarni kolektor; međutim izolacija koja se koristi na cevovodu blizu ulaza i izlaza kolektora treba da izdrži temperature do 200°C/395F. (npr. staklena vuna ili mineralna vuna sa spoljašnjim ojačanjem od aluminijumske folije, čime se vrši dodatana zaštita elemenata).

*Skidanje CPC reflektora (samo na SHC) kako bi se sprečilo pregrevanje u letnjem periodu.

1. Važne informacije

1.1 Lokalni standardi

Instalacija mora biti završena u skladu sa relevantnim lokalnim standardima i propisima.

1.2 Kvalifikovani instalateri

Instalaciju moraju obaviti kvalifikovani vodoinstalateri.

1.3 Ventil za smanjenje pritiska i temperature

Petlja za solarnu cirkulaciju treba da bude projektovana za normalan rad na <600kpa korišćenjem ventila za regulaciju pritiska (redukcija pritiska) na glavnom hladnom dovodu. Sistem treba biti projektovan tako da omogući oslobođanje pritiska na maksimalno 800 kpa (113 psi) i izbacivanja tople vode iz solarnе petlje ili rezervoara za skladištenje kada temperatura dostigne 99°C (210F). Preporučuje se da se polugu na ventilu za smanjenje pritiska i temperature (PTRV) aktivira jednom u 6 meseci kako bi se obezbedio pouzdan rad. Polugu treba nežno podići i spustiti.

1.4 Kvalitet vode

Voda u direktnom toku kroz razvodne cevi mora pre svega biti adekvatna za piće, a pored toga mora zadovoljiti i sledeće standarde:

Ukupne rastvorene materije < 600mg/l ili ppm

Ukupna čvrstoća < 200mg/l ili ppm

Hloridi < 250mg/l ili ppm

Magnezijum < 10mg/l ili ppm

U područjima sa tvrdom vodom (>200ppm), u glavnoj razvodnoj cevi može doći do formiranja kamenca. U takvim područjima preporučljivo je postaviti uređaj za omekšavanje vode kako bi se obezbedio dugotrajan efikasan rad kolektora ili koristiti za tvorenje petlji za solarnu cirkulaciju. Ako koristite glikol/vodu, neophodno je da kvalitet vode ispunjava navedene zahteve, a glikol se mora periodično menjati kako bi se sprečila kiselost glikola.

1.5 Metalna korozija

Bakar i nerđajući čelik su podložni koroziji kada su prisutne visoke koncentracije hlorida. Solarni kolektor se može koristiti za grejanje vode u spa vodama ili bazenima, ali nivo slobodnog hloria ne sme da prelazi 2ppm. Pored toga, garancija za grejanje vode u spa centru ili bazenu je 2 godine, što se smatra standardom za spa grejače vode u spa centru i bazenima. Nivo hlorida prisutan u većini zaliha vodovodne mreže je bezbedan za upotrebu u kolektoru pod uslovom da se ne koristi voda iz bušotina u vodovodnoj mreži.

1.6 Zaštita od smrzavanja

Zaštita od smrzavanja treba da bude ugrađena u sistem podešavanjem niske temperature u kolektoru na solarnom kontroleru, koji uključuje pumpu ako razvodnik padne ispod unapred podešenog nivoa (npr. 5°C /41 F). Alternativno, može se koristiti zatvorena petlja ispunjena mešavinom glikol-voda da bi se obezbedila zaštita od smrzavanja. Evakuisane cevi nisu podložne oštećenju u slučaju hladnog vremena, a toplotne cevi su zaštićene od oštećenja izazvanih smrzavanjem vode koja se unutra nalazi.

1.7 Otpornost na grad

Staklene cevi za odvođenje topote su izuzetno čvrste i mogu da izdrže značajna naprezanja nakon postavljanja.

Ispitivanje i modeliranje naprezanja pri udaru dokazuje da cevi mogu da izdrže udar grada veličine 25mm/1" u prečniku kada su postavljene pod ugлом od 40° ili više. Sposobnost cevi za odvođenje topote da izdrže udar grada je pod većim uticajem ugla udara i kolektori postavljeni pod malim uglovima smanjuje njihovu otpornost na udar. Međutim, čak i kada se polažu ravno, udar grada veličine do 20 mm/3/4" neće dovesti do loma.

Preporučuje se da se u područjima sklonim velikim udarima grada (>20mm/3/4") solarni kolektor instalira pod ugлом od 40° ili većim kako bi se obezbedila optimalna zaštita. Kako se mnoga naseljena područja u svetu nalaze na geografskoj širini od 30° - 70°, ovaj ugao se smatra standardnom instalacijom. U slučaju da se u malo verovatnim okolnostima cev polomi, može se lako zameniti za nekoliko minuta. Solarni kolektor i dalje može ispravno da funkcioniše sa jednom ili više polomljenih cevi, ali će rezultirati smanjenjem toplotne snage (u zavisnosti od toga koliko je cevi polomljeno).

1.8 Zaštita od udara groma

Kolektori treba da imaju gromobransku zaštitu kako bi se izbegli udari groma. Neophodan je gromobran koji treba da bude 1,5m viši i 3m udaljen od solarnih kolektora. Za sve probleme koji se odnose na vodovodne ili električne priključke mora se angažovati kvalifikovano osoblje.

2. Raspakivanje i pregled

2.1 Pregled cevi

Otvorite kutiju(e) cevi u kojima se nalaze cevi za evakuaciju topote i grejne cevi. Proverite da li cevi za evakuaciju topote nisu oštećene i da li je dno svake cevi srebrne boje. Ako cev ima čisto dno, to znači da je cev oštećena i da je treba zameniti. Svaka cev za evakuaciju topote sadrži par metalnih rebara za prenos topote. Čim se cev za evakuaciju topote ukloni iz kutije, postavite gumene kapice na cevi, koje se nalaze u razvodnoj kutiji. Ovo će zaštiti donji vrh staklene cevi od lomljenja u slučaju udara. Nemojte iznositi cevi na sunčevu svetlost dok ne postavite rub, inače će unutrašnja cev i rebro za prenos topote postati veoma vruće. Spoljni stakleni površina se neće zagrejati.

3. Vodovodna instalacija

3.1 Priključak na vodovod

Kada je okvir montiran i razvodnik topote pričvršćen, glavna cev razvodnika se može povezati sa sistemskim vodovodom.

3.2 Izbor materijala za cevi

Bakarne cevi spoljašnjeg prečnika 13 mm ili 15 mm se uglavnom koristi za većinu instalacija solarnih kolektora. Budući da je protok spor, nije potrebna cev velikog prečnika jer bi to moglo dovesti do povećanja troškova sistema i gubitaka topote.

3.3 Nivo pritiska

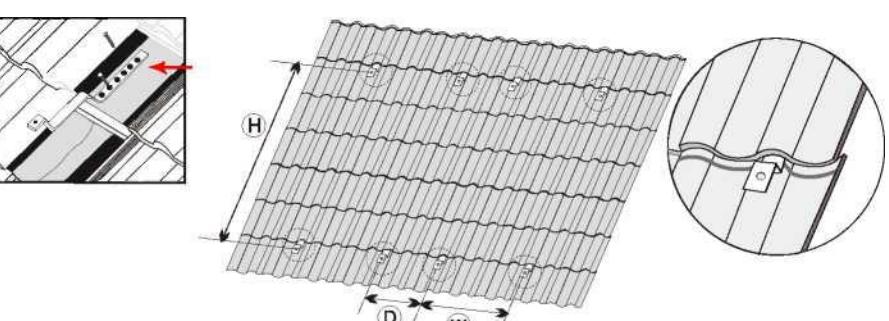
Bez obzira na konfiguraciju instalacije, vrednosti oslobađanja pritiska, ekspanzione posude i/ili drugi uređaji za kontrolu pritiska moraju biti instalirani. Petlja za solarnu cirkulaciju treba da bude projektovana da radi na najviše 800 kPa (ventil za redukciju pritiska može biti na 850 kPa). (800kPa =8bar=116psi) Za instalaciju gde se koristi voda pod pritiskom, sistem bi trebalo da bude projektovan da radi na pritisku od <500kPa, šta će postići upotrebom vrednosti za ograničavanje/smanjenje pritiska

3.4 Hlađenje tople vode

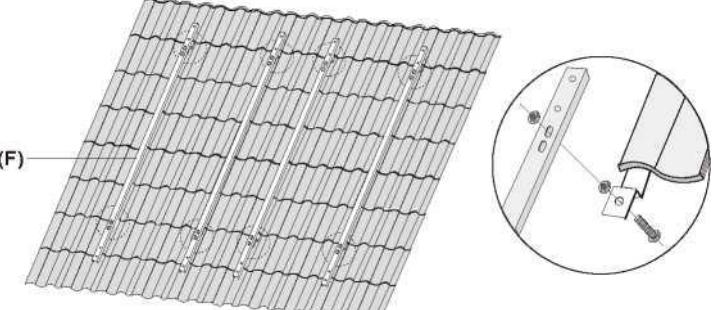
Preporučuje se, a može se zahtevati i propisima, da se ugradi uređaj za kontrolu temperature (Hlađenje tople vode hladnom vodom).

5. Instalacija okvira

5.1 Pričvršćivanje kosog krova način br. 1

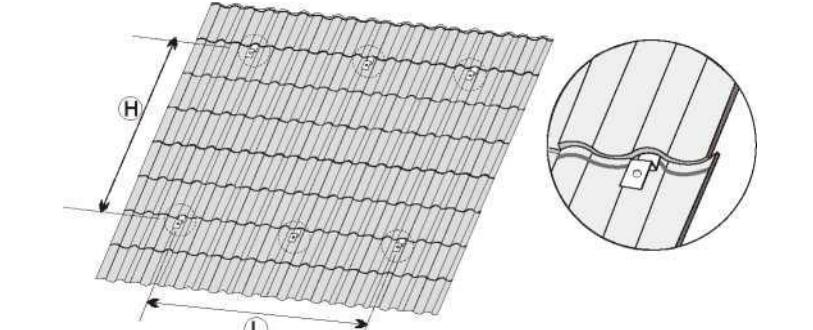

A. Postavljanje profilisanih limova na krovu (za veličinu H i W provjerite OBRAZAC 1)

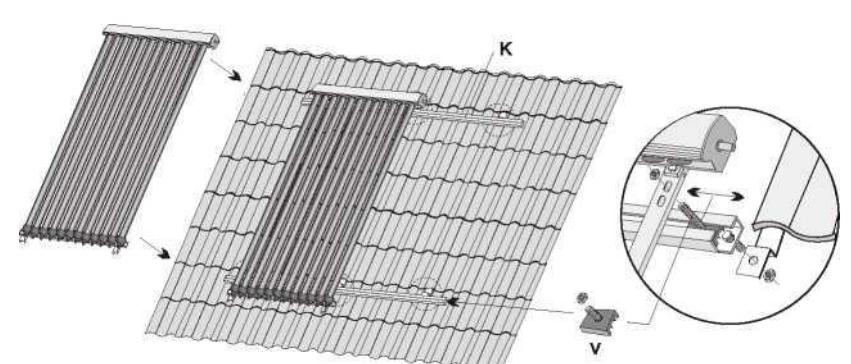

B. Postavljanje nosača kolektora (F) na profilisanim limovima.

5.2 Pričvršćivanje kosog krova, način br. 2

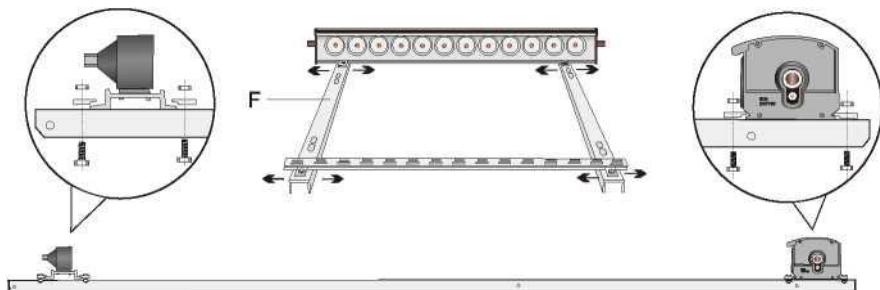
A. Postavljanje profilisanih limova na krovu (za veličinu H provjerite OBRAZAC 1), dužina (L) nije duža od širine kolektora.

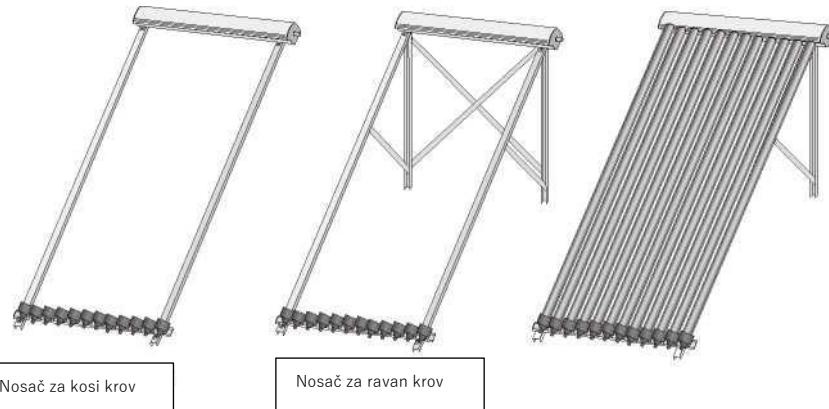
B. Za postavljanje šina (K) opcionalni delovi na profilisanim limovima, kolektori se postavljaju pomoću zavrnja za šine.

5.3 Postavljanje okvira na ravan krov

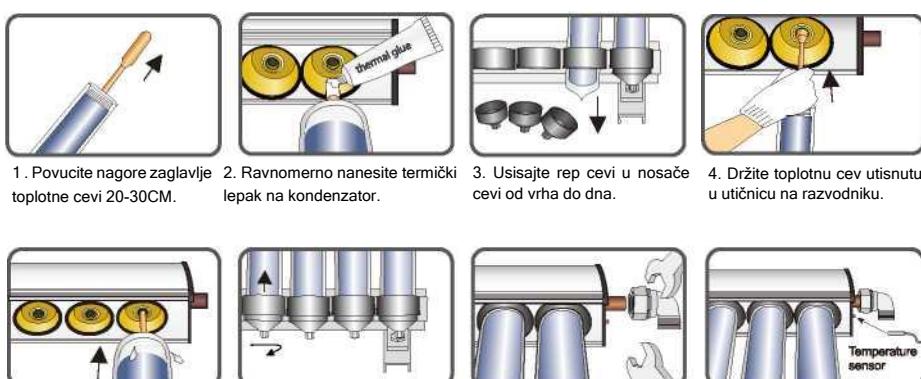
A. Za instalaciju razvodnika i zadnje šine na prednje šine, pričvrstite ih jastučicima za pritisak.

B. Nosači ravnog krova se kupuju zasebno.

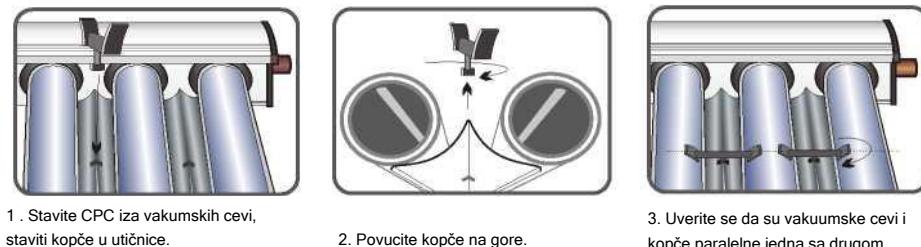
6. Umetanje vakuumske topotne cevi

1. Povucite nagore zaglavje
2. Ravnomerno nanesite termički lepk na kondenzator.
3. Usisajte rep cevi u nosače cevi od vrha do dna.
4. Držite topotnu cev utisnutu u utičnicu na razvodnik.

5. Podmažite glavu vakuumske cevi. Okrenite držać cevi kako bi cevi. Umetnite vakuumsku cev u bio čvrst (kako se vakuumsko razvodnik.
6. Za fiksiranje priključaka čaure na ulazu/izlazu.
7. Umetnute temperaturni senzor u utičnicu, treba da se nalazi na izlazu tople vode.

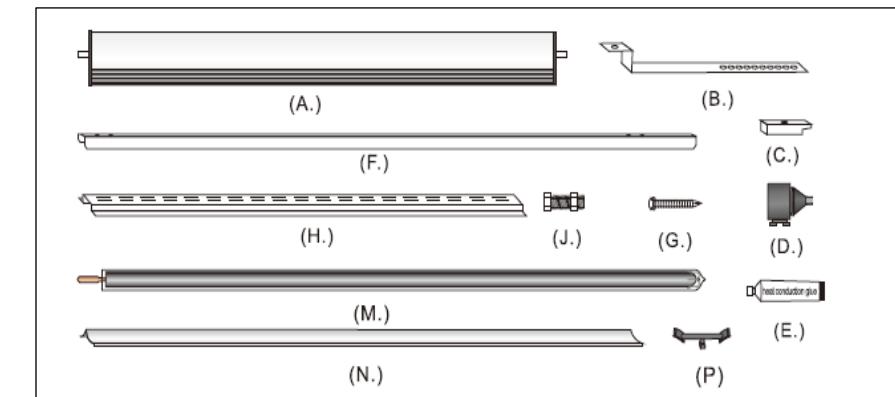
CPC montaža (samo za SHC seriju)

1. Stavite CPC iza vakuumskih cevi, staviti kopče u utičnice.
2. Povucite kopče na gore.
3. Uverite se da su vakuumskе cevi i kopče paralelne jedna sa drugom.

7. Sadržaj pakovanja

7.1 Standardni pribor

7.2 Opcioni pribor

Br. vrsta i količina	Br. vrsta i količina
(A.) Razvodnik kolektora 1	(H.) Zadnja šina 1
(B.) Profilisani lim 4/6	(J.) Vlijci
(C.) Jastučić za pritisak 4	(M.) Vakumska topotna cev
(D.) Držać cevi	(N.) CPC reflektor
(E.) Topotno provodljivi lepk 1	(P.) CPC kopče
(F.) Prednja šina 2/3	
(G.) Drveni zavrtnji 4/6	

8. Instalacija kolektora

8.1. Pravac kolektora

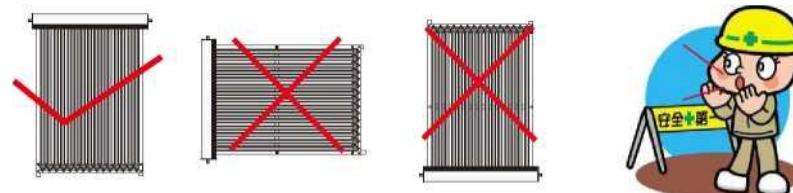
Kolektor treba da bude okrenut prema ekuatoru, koji je na severnoj hemisferi prema jugu, i obrnuto. Postavljanje kolektora u pravom smeru i pod pravim углом је важно да би се обезбедио оптималан излаз топлоте из колектора, medutim odstupanje од највише 10° od правца severa ili juga je prihvatljivo i imaće minimalan uticaj na izlaz topote

8.2. Ugao kolektora

Uobičajeno je da se kolektori postavljaju pod углом који одgovara geografskoj ширини локације. Инсталација под углом мањим од 20° се не препоручује jer цеви за dovod топлоте најбоље ради у опсегу од 20-70°C. Док се придржавате ових смрница, угao географске ширине +/-10° је прихватљив и неће у веома мери смањити соларну snagu. Дозвољено је коришћење углова изван овог опсега, али ће то резултирати смањењем топлотне snage. Угao manji od географске ширине ће побољшати производњу tokom летњeg perioda, dok će veći ugao povećati производњу tokom zimskog perioda.

8.3. Lokacija

Kolektor treba da bude postavljen што је могуће блиže цилинду за складиштење како би се izbegao duži protok vode kroz cevovod. Zbog toga pozicioniranje цилиндра за складиштење топлоте треба да узме у обзир захтеве за локацију соларног колектора. Rezervoar za складиштење takođe треба biti postavljen што је могуће блиže одводним cevima.

9. Održavanje

9.1. Čišćenje

Nakon uobičajene kiše, cevi za evakuaciju топлоте bi требало да буду чисте, али ако су запрљане могу се oprati mekom krpom i topom vodom sa sapunom ili rastvorm za čišćenje stakla. Уколико cevi nisu lako dostupne i уколико прilaz cevima nije bezbedan, efikasno sredstvo je mlaz vode под visokim pritiskom.

9.2. Lišće

Tokom jeseni može doći до накупљања lišća između ili ispod cevi. Redovno uklanjajte lišće kako бiste osigurali optimalan učinak i sprečili opasnost od požara. (Соларни колектор неће изазвати палижење запаливих материјала)

9.3. Polomljene cevi

Ako je cev slomljena, treba je заменити што је пре могуће да би се оdržale максималне performanse колектора. Систем ће и dalje normalno raditi čak i ако је cev slomljena. Svako slomljeno стакло треба ukloniti kako би се спречиле повреде.

10. Mere opreza

10.1. Solarno za centralno grijanje - Sprečavanje pregrevanja

Tokom leta, систем који је пројектован као допринос систему централног гrijanja често обезбеђује mnogo više топлоте него што је потребно само за обезбеђивање топле воде. У таквим случајевима препоручује се да стамбена јединица има spa или базен који може да користи топлоту у летњем периоду или да се угради уређај за одвођење топлоте.

10.2. Metalni delovi

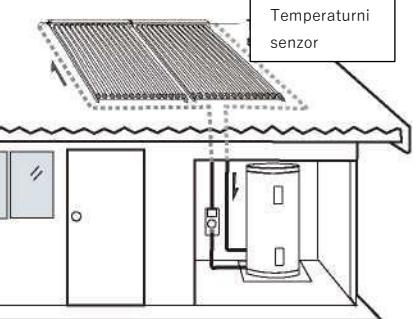
Uvek nosite rukavice kada rukujete različitim komponentama solarnog колектора. Uloženi su svi napor da se metalne komponente učine bezbednijim za rukovanje, али uvek можете naći oštре ivice.

10.3. Cevi za evakuaciju топлоте

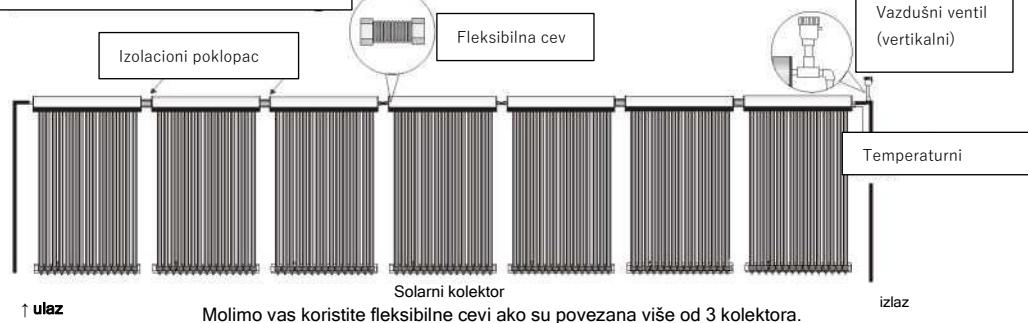
Budite pažljivi kada rukujete cevima za evakuaciju топлоте, jer ће se polomiti уколико ih jako udarite ili ispustite. Носите rukavice dok rukujete cevima.

10.4. Visoke temperature

Kad je cev ugrađen u cev za evakuaciju топлоте, i уколико постоji dosta сунчева светlosti, kondenzator топлотне cevi može достићи temperaturu preko 200°C / 392°F. Уколико на овој temperaturi dodimite топлотну cev имаћете ozbiljne opekotine, te је neophodno da водите računa prilikom eksperimentisanja ili demonstriranja на cevima za evakuaciju топлоте i toplotnim cevima. U instaliranom, potpuno opremljenom систему, колектор i vodovodna cev blizu колекторa mogu достићи temperaturu od 160°C/320°F ако се pumpa zaustavi за време izlaganja сунчевој светlosti, тога morate biti oprezni pri dodirivanju takvih komponenti.

11. Nekoliko kolektorskih veza

12. SCM SR SHC (FORM 1)

Model	D*S*V (mm)	Vakumska cev topotne cevi mm*km	CPC	Precnik topotne cevi	Izlazna snaga	Veličina(H)	Veličina (W)
SR10	1980*810*125	58*1800mm*10	-	24mm	680W	1258mm	525-675mm
SR15	1980*1189*125	58*1800mm*15	-	24mm	1019W	1258mm	900-1050mm
SR20	1980*1564*125	58*1800mm*20	-	24mm	1359W	1258mm	1275-1425mm
SR30	1980*2314*125	58*1800mm*30	-	24mm	2037W	1258mm	2x1013-1088mm
SCM12-01	1975*982*135	58*1800mm*12	-	14mm	770W	1258mm	675-825mm
SCM15-01	1975*1225*135	58*1800mm*15	-	14mm	960W	1258mm	900-1050mm
SCM20-01	1975*1571*135	58*1800mm*20	-	14mm	1280W	1258mm	1275-1425mm
SCM30-01	1975*2326*135	58*1800mm*30	-	14mm	1930W	1258mm	2x1013-1088mm
SCM10-02	1980*810*125	58*1800mm*10	-	14mm	621W	1258mm	525-675mm
SCM15-02	1980*1190*125	58*1800mm*15	-	14mm	932W	1258mm	900-1050mm
SCM20-02	1980*1570*125	58*1800mm*20	-	14mm	1242W	1258mm	1275-1425mm
SCM30-02	1980*2300*125	58*1800mm*30	-	14mm	1864W	1258mm	2x1013-1088mm
SHC8/8X	1980*910*133	58*1800mm*8	•	14/24mm	939-985W	1258mm	550-770mm
SHC10/10X	1980*1130*133	58*1800mm*10	•	14/24mm	1189-1245W	1258mm	770-990mm
SHC12/12X	1980*1350*133	58*1800mm*12	•	14/24mm	1440-1512W	1258mm	990-1210mm
SHC15/15X	1980*1680*133	58*1800mm*15	•	14/24mm	1815-1905W	1258mm	2x 660-770mm
SHC18/18X	1980*2010*133	58*1800mm*18	•	14/24mm	2191-2300W	1258mm	2x 825-935mm
SHC20/20X	1980*2230*133	58*1800mm*20	•	14/24mm	2442-2558W	1258mm	2x 935-1045mm
SHC22/22X	1980*2450*133	58*1800mm*22	•	14/24mm	2692-2818W	1258mm	2x1045-1150mm
SHC24/24X	1980*2670*133	58*1800mm*24	•	14/24mm	2943-3085W	1258mm	2x1155-1265mm

Materijal	Sertifikat: EN12975-1,2 SOLAR, KEYMARK
Vakumska cev	Visoko borosilikatno staklo 3.3
Premaz	SS-CU-AlN/ALN
Materijal topotne cevi	TU1 bakar
Ulaž/izlaz	22mm
Prečnik topotne cevi	Kondenzator (SCM,SHC) ø14mm, (SR) ø 24mm, telo ø 8mm
Glavna razvodna cev	TP2 bakar (SCM,SHC) ø 35mm, (SR) ø 42mm
Maksimalna temperatura	(SCM) 230° C, (SR) 240° C, (SHC) 285° C
Kućište razvodnika kolекторa	Anodizirana legura aluminijuma
Izolacija	kompozit staklena vuna/aluminijum silikatna vuna
Nosač	Legura aluminijuma / pocinkovani čelik
Držać cevi	UV stabilizovani najlon
Zaptivka	Silikonska